

Jornada Anual 2010
Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva
Fent xarxes:
enfortint les capacitats de cooperació i treball
conjunt

Informe final

El document que presentem recull les principals conclusions de la **V Jornada Anual de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva "Fent xarxes: enfortint les capacitats de cooperació i treball conjunt"** celebrada a l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra el 21 de juny de 2010.

L'objectiu de la Jornada d'enguany, va ser reflexionar i aprofundir entorn el treball en xarxa i els beneficis del treball conjunt.

El Sr. Ricard Gomà va fer balanç de les accions de l'Acord durant l'any 2009, i el Sr. Rafel López va presentar la nova organització i el Pla Director 2010-2013 per a la seva ratificació en assemblea.

Per obrir la reflexió, la Sra. Sian Jones, coordinadora de l'European Anti Poverty Network (EAPN), va realitzar una conferència que portava per títol "El treball en xarxa: construint junts una Europa més social".

A continuació es va celebrar una taula-debat amb representants de les xarxes d'acció de l'Acord, que va permetre reflexionar, conjuntament amb la Sra. Sian Jones, en relació al treball en xarxa.

Posteriorment el públic assistent va poder participar intervenint en el torn tancat de preguntes així com emplenant un qüestionari.

Previ a la cloenda, a càrrec del Sr. Jordi Hereu, Alcalde de Barcelona, la companyia Clownvocats va representar, en clau d'humor, les conclusions de la jornada.

El present informe descriu el desenvolupament de la Jornada i en recull les idees clau i les principals aportacions.

Sumari

B envinguda i presentació	4
B alanç 2009 Acord Ciutadà. Ratificació del Pla Director 2010-2013 i aprovació de la nova organització.	5
E l treball en xarxa: construint junts una Europa més social. Conferència	10
T aula - Debat Fent xarxes: enfortint les capacitats de cooperació i treball conjunt	13
C lownclusions	19
C loenda	20

Desenvolupament de la jornada

Benvinguda i presentació.

Sra. Imma Miret. Directora de Participació Social de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.

Dóna la benvinguda a les persones assistents, un any més, a la Jornada Anual de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Explica que ja fa cinc anys que totes les entitats, institucions i organitzacions que conformem l'Acord es troben per renovar el compromís per fer conjuntament una ciutat més inclusiva, treballar en comú, planificar i projectar noves actuacions.

Recorda que l'Acord és l'espai de relació i compromís en favor de l'acció conjunta per la inclusió social a escala local; alhora que enumera els valors de l'Acord en relació amb la ciutat –que són els que van ser identificats en el seu marc estratègic, desglossats en cinc “c”-: convivència, cooperació, cohesió social, creativitat i comunitat.

Exposa que, en moments de crisi com l'actual, més que mai, pren molt sentit reforçar l'esfera del treball compartit, el qual es tradueix en pràctiques i accions conjuntes i en xarxes que porten a terme accions. Destaca, en aquest sentit, el creixement de l'activitat del teixit social de la ciutat per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social.

Explica que, en el marc de l'Any 2010, Any de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, s'ha volgut tenir una visió global i europea del treball conjunt, compartit, motiu pel qual s'ha convidat a la Jornada a la Sra. Sian Jones, membre de l'European Anti-Poverty Network. A continuació, després de la Conferència de la Sra. Jones, en una taula rodona, es podrà exposar tot el que representa el treball en xarxa.

Seguint el programa previst, comenta que abans d'entrar en aquesta segona part de la Jornada, el Sr. Ricard Gomà, farà un balanç de les accions impulsades per l'Acord Ciutadà durant l'any 2009 i presentarà la nova organització per a la seva aprovació; i el Sr. Rafael López presentarà el Pla Director 2010-2013 per tal que aquest pugui ser ratificat.

Balanç 2009 Acord Ciutadà. Ratificació del Pla Director 2010-2013 i aprovació de la nova organització.

Sr. Ricard Gomà. Segon tinent d'alcalde d'Acció Social i Ciutadania.

Dóna la benvinguda a les persones assistents a la 5a Jornada de l'Acord, la 4a anual, entenent que la primera trobada fou la sessió constitutiva de l'Acord.

Recorda un dels objectius de la Jornada Anual: visualitzar la feina feta i veure noves perspectives de treball.

Posa en valor les dues grans dimensions que conflueixen en el sí de l'Acord: el teixit social de la ciutat i l'Ajuntament de Barcelona, com a institució de govern democràtic de la ciutat.

Explica que durant la seva intervenció posarà l'èmfasi en tres grans aspectes:

- La renovació del compromís i l'adhesió a l'Acord Ciutadà.
- Visualitzar i posar en valor la feina feta durant l'any 2009.
- Presentar la nova estructura de l'Acord.

Destaca l'important salt quantitatiu en relació al nombre d'entitats i institucions signants de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. De les 235 entitats signants de l'any 2006 es va passar a les 375 de l'any 2008, i avui ja són 450 entitats adherides a l'Acord.

Reflexiona entorn la importància de ser membre de l'Acord Ciutadà, la qual va més enllà de la implicació de l'entitat en determinats projectes. Explica que formar part de l'Acord és un compromís de fons amb la lluita per la cohesió social. Una lluita i un projecte on tenen cabuda polítiques d'igualtat, de redistribució d'oportunitats, d'acció comunitària, de convivència en la diversitat i de lluita contra l'exclusió que defineixen la identitat de la nostra ciutat.

Remarca que, si bé molts conflictes i dinàmiques globals afecten les ciutats sense que aquestes puguin incidir-hi, l'Acord representa la voluntat que Barcelona té per no quedar-se de braços plegats, d'impulsar actuacions entre l'Ajuntament i les entitats. Unes actuacions que sense aquesta col·laboració possiblement no es podrien dur a terme; situa com a exemple les polítiques i accions en matèria d'acollida, de foment del dret a l'autonomia, d'inclusió de les persones sense llar, les actuacions dirigides a la infància en risc, etc.

Posa en valor la gran riquesa que suposa per Barcelona tenir un fort teixit social i el compromís de la mateixa per fer una ciutat més inclusiva i solidària, sobretot a través de compartir idees, d'empatia, del reconeixement de la feina dels altres i de l'articulació de la diversitat, on tothom pugui mantenir el propi rol. En aquest sentit, presenta l'Ajuntament com la garantia per concretar els drets que reconguin les lleis, mitjançant la confluència i el treball en xarxa.

Recorda la Jornada Anual celebrada el passat mes d'octubre de 2009, en la qual es va reflexionar entorn com Barcelona feia front i lluitava contra la crisi. D'aquesta destaca que es van considerar eines clau per a respondre a la realitat actual, el capital social, el treball en xarxa, la creativitat i la innovació.

Continua la seva intervenció valorant el treball realitzat durant l'any 2009. Per començar destaca la consolidació dels instruments i serveis d'informació i dinamització de l'Acord:

- La millora del portal web de l'Acord, sobretot pel que fa a nous serveis i major actualitat. En el mateix s'ha fet difusió de 223 esdeveniments, actes o notícies.

- L'elaboració d'11 Butlletins electrònics de periodicitat mensual on s'informa i es difonen algunes de les activitats inclusives més rellevants que es realitzen a la ciutat així com d'altres temes d'interès.
- Exposa que des del mes d'abril de 2010 s'ha posat en funcionament un nou butlletí electrònic, amb un nou disseny però amb un important reforç pel que fa als continguts i els seus apartats: incorpora entrevistes; reportatges i articles en profunditat sobre temes, serveis o projectes; un espai amb aquella informació més rellevant entorn les xarxes d'acció; notícies d'actualitat; i l'agenda inclusiva.
- Situa com a repte seguir mantenint i millorant aquest espai virtual de reflexió.

Fa un repàs a les principals actuacions que han impulsat les xarxes d'acció durant el 2009, la columna vertebral de l'Acord:

- Xarxa de centres oberts d'atenció a la infància i adolescència:
 - La xarxa ha centrat el seu esforç d'anàlisi i reflexió en el treball conjunt entre els centres oberts i els serveis socials bàsics i especialitzats.
- Xarxa de suport a famílies cuidadores:
 - Celebració de la jornada "Famílies que cuiden" celebrada l'11 de juny de 2009, on es va presentar un estudi elaborat per l'Agència de Salut Pública sobre la realitat i la salut de les persones cuidadores.
- Xarxa d'atenció a persones sense sostre:
 - Important nivell de profundització que implica que compartir informació entorn la realitat de les persones sense sostre.
 - La Jornada "Salut Mental i Persones sense sostre" celebrada el dia 7 de juliol de 2009.
- Xarxa d'inserció sociolaboral, especialment rellevant en moments de crisi, quan creix la taxa d'atur:
 - Disseny del programa de contractació socialment responsable, i acompanyament en el mateix.
 - Ampliació i millora del Portal de recursos d'inserció sociolaboral.
- Xarxa d'acollida, la qual fa possible i facilita la convivència a la ciutat:
 - Aprovació, per part de l'Ajuntament, del Pla Barcelona Interculturalitat, que té com a eixos: la democràcia, les oportunitats, l'educació, la llengua, la diversitat cultural, l'entorn urbà, la convivència, la vitalitat social i el desenvolupament.
- Xarxa d'empreses amb projectes de responsabilitat social, ara més que mai, necessària per promoure i fer que les empreses siguin agents amb responsabilitat social.
- Xarxa de cultura per la inclusió social:
 - Celebració de la Jornada de constitució del grup impulsor de la xarxa, el passat 26 de maig de 2010.
 - Destaca que representa una aportació innovadora i creativa, a partir de la qual els agents culturals demostren el seu compromís amb els seus territoris i la seva presa de consciència entorn la responsabilitat social, i les entitats d'acció social entenen que el llenguatge artístic és una bona eina d'inclusió. Permetrà ampliar l'accés a la cultura a persones que fins a l'actualitat en podien quedar excloses.
- Xarxa d'habitatges d'inclusió social:
 - Celebració, el proper 29 de juny de 2010, de la Jornada de constitució de la xarxa.
 - Suposarà crear un espai compartit per a les 50 entitats que gestionen habitatges d'inclusió, entre les quals tenen 300 habitatges (1.500 places).

Explica que s'ha complert el compromís que va prendre en la passada Jornada Anual: la constitució de dues noves xarxes. Agraïx, a tal efecte, la tasca dels referents tècnics i la voluntat de les entitats.

Destaca, dels múltiples projectes de col·laboració i accions que impulsa l'Acord –els quals demostren la bona salut de l'Acord- tres projectes singulars:

- Banc de Productes no Alimentaris:

- Destaca la consolidació del projecte, que durant el 2009 ha distribuït més de 600 tones de productes, en el qual han col·laborat més de 76 empreses i entitats donant materials i productes que han repartit a més de 80 organitzacions i entitats de l'Acord, també gràcies al suport de 42 persones voluntàries.
- Des dels inicis del banc, s'han realitzat més de 18.000 hores de Treballs en Benefici de la Comunitat.
- Declaració en el marc de l'Any Europeu de lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social:
 - Les entitats de l'Acord Ciutadà i l'Ajuntament de Barcelona van impulsar una Declaració "L'Ajuntament i les organitzacions de la ciutat fem xarxa: accions conjuntes contra la pobresa i l'exclusió a Barcelona. Una esfera pública compartida" que va ser presentada en roda de premsa el dimarts 23 de març de 2010.
 - En la Declaració s'estableix un catàleg d'accions compartides concretes, configurat per 30 programes conjunts en el marc de Xarxes locals i internacionals per la inclusió, 135 accions comunitàries d'intercanvi i solidaritat i 193 projectes socials de lluita contra l'exclusió amb suport municipal. Uns projectes i accions que no es podrien dur a terme sense la col·laboració entre les entitats i el consistori barceloní.
- Anuari del Tercer Sector Social de Barcelona
 - Col·laboració dels serveis de recerca de l'Ajuntament amb la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya i l'Observatori del Tercer Sector per a l'elaboració de l'Anuari del Tercer Sector Social de Barcelona. L'anuari ha permès una radiografia que cobreix un buit d'informació sobre el tercer sector a la ciutat de Barcelona.

Explica que durant els primers anys de funcionament de l'Acord Ciutadà s'ha prioritzat l'acció, les actuacions. Considera, però, que ara havia esdevingut necessari dur a terme un reforç a l'estructura organitzativa de l'Acord.

Recorda que a nivell organitzatiu, fins a finals de 2009, l'Acord s'ha estructurat en una Comissió de treball en el marc de l'Associació Barcelona per l'Acció Social (ABAS) i en una Jornada Anual on es renoven anualment els compromisos d'adhesió dels membres.

Posa en antecedents a les persones assistents, sobre la darrera Comissió Directiva de l'ABAS, celebrada el mes de desembre de 2009, en la qual es va acordar dotar l'Acord d'una estructura organitzativa pròpia en la que s'integrés l'ABAS, per tal d'empoderar l'Acord i articular els esforços de manera conjunta.

Exposa que a partir de l'any 2010 l'Acord s'estructura en dos grans òrgans directius:

- L'Assemblea: la trobada anual en sessió plenària dels signants de l'Acord on es rendeixen comptes de les activitats realitzades durant l'any i es presenta el pla de treball o línies estratègiques de futur.
- El Consell de Govern de l'Acord: l'òrgan de govern executiu i de gestió de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva; i el marc de presa de decisions on s'estableixen les línies estratègiques i programàtiques de l'Acord. En formen part, per bé que s'haurà de modular de tal manera que es pugui renovar quan es consideri necessari, el conjunt d'entitats que formaven part de la Comissió de treball de l'Acord i la Directiva de l'ABAS.

Al seu torn, continua, l'Acord també es dota d'una estructura operativa:

- Les xarxes d'acció, que tenen per objectiu elaborar i desenvolupar projectes concrets o programes d'actuació compartits a la ciutat.
- Les Comissions de treball, temporals i nomenades pel Consell de Govern, per afrontar un tema que es consideri clau per l'Acord.
- Els projectes de col·laboració impulsats entre diversos agents socials i econòmics de la ciutat.

Comenta que la nova estructura tot just acaba d'arrencar. Serà, diu, a finals del curs 2010-2011, quan caldrà avaluar l'encert de la nova estructura, aprofitant la celebració del 5è aniversari de l'Acord.

De cara al nou curs 2010-2011 exposa que seguirem patint l'impacte social de la crisi econòmica i fent front a noves necessitats. En aquest sentit demana un nou esforç i mantenir

el compromís de tots i totes. Destaca, de nou, que Barcelona transita per la crisi amb uns elevats nivells d'inclusió gràcies, en bona part, al capital social i les entitats.

Confirma la voluntat que a final del mandat l'Acord disposi de 10 xarxes d'acció, que caldrà madurar la possibilitat de crear:

- La xarxa d'infància, que fomentarà la participació, com a ciutadans que són, dels nens i nenes de la ciutat. D'aquesta manera, s'avançarà en una Barcelona per totes les edats, construïda des de la infància.
- La xarxa d'esport, que promourà l'esport com a eina d'inclusió.

Finalitza la seva intervenció afirmant que Barcelona és, avui en dia, un referent, la punta de llança pel que fa a l'enfortiment dels drets socials.

Sr. Rafel López. Col·legi Oficial d'Educautores i Educadors Socials de Catalunya.

Explica que el Pla Director, que avui se sotmet a ratificació, ha estat fruit de l'experiència adquirida durant el període 1999-2005 en el marc de l'ABAS i la passió que hi ha dedicat un grup de persones, ell entre aquestes, com també persones representats de Creu Roja, UGT i la Direcció de Participació Social.

Comenta que el procés d'elaboració ha estat llarg i complex, motiu pel qual ha estat necessari renunciar a determinades coses per poder formar part del mateix.

Amb el Pla Director, afirma, s'ha intentat sintetitzar en un únic document el bagatge històric de l'ABAS i l'Acord, de tal manera que ningú perdi i es tingui la sensació de sumar.

Defineix l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva com l'espai de relació i compromís en favor de l'acció conjunta per la inclusió social a nivell local. L'Acord està compost per unes 450 entitats de diversa índole que treballen en diferents àmbits temàtics, com ara l'econòmic, el cultural, l'educatiu, l'acció social i comunitària, l'urbanisme i l'espai públic, l'habitatge, el sociolaboral i el sociosanitari, entre d'altres.

Destaca la valentia de l'Ajuntament en apostar per l'Acord i la rellevància que suposa haver consensuat un Pla Director que compromet a les parts.

Concreta la finalitat de l'Acord: incrementar el capital social de la ciutat, la seva capacitat d'organització i actuació conjunta, mitjançant la promoció de la cooperació i l'articulació de xarxes d'acció.

Posa en valor les 5 "C" que han presidit el treball de l'ABAS i que el Pla Director ha intentat recollir: Convivència, Cooperació, Cohesió Social, Creativitat i Comunitat.

Recorda a les persones assistents els antecedents de l'Acord Ciutadà: el Pla Municipal per a la Inclusió Social 2005-2010, de març de 2005, promogut per l'Ajuntament de Barcelona; i l'Associació Barcelona per l'Acció Social (ABAS), que des de l'any 1999 ha promogut la cooperació pública i privada per desenvolupar projectes estratègics d'acció social a la ciutat

Repassa breument la nova estructura de l'Acord que anteriorment havia explicat el Sr. Ricard Gomà. D'aquesta destaca que el Consell de Govern està format per una trentena d'entitats d'àmplia representació on el 50% representen a entitats d'iniciativa social des de diferents òptiques; i l'altra 50% que correspon a l'Ajuntament, sindicats, patronal col·legis professionals i universitats. En aquest sentit, creu que existeix un bon equilibri a fi i efecte de recollir la realitat de la ciutat.

Exposa que el Pla Director esdevindrà l'instrument de planificació de les actuacions i activitats que es desenvoluparan els propers tres anys en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. Aquest s'ha treballat en base a la Proposta de Pla Director presentada l'any 2008 a l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona, i s'han recollit aportacions, idees i propostes, formulades en les sessions de treball de la Comissió del Pla Director i en les entrevistes realitzades a alguns membres del Consell de Govern.

Explica que el Pla Director està compost per 3 línies estratègiques que compten amb diversos objectius i accions calendaritzades. Remarca que s'ha posat especial èmfasi en el treball intern, de tal manera que es creïn estructures conjuntes en les quals es visualitzi la unió entre entitats i la coherència de les actuacions.

En relació a la primera línia estratègica (Aprofundir i renovar l'estratègia compartida), posa l'accent en dues de les grans actuacions que contempla: actualitzar el Marc Estratègic de l'Acord i compartir els principis, valors i compromisos vers la inclusió social.

Pel que fa a la segona línia estratègica (Enfortir la capacitat d'organització i acció) destaca el punt 2.5, el que ell considera més important: promoure i dinamitzar les xarxes de l'Acord. Destaca que es vol anar de dins cap a fora i que es vol poder assolir un posicionament compartit sobre temes importants de ciutat.

Destaca el creixement de l'Acord, la comunicació, i la participació interna com els eixos de la tercera línia estratègica (Consolidar l'estructura organitzativa de l'Acord). Parla del risc que pot suposar el fet que no hi hagi participació, no sent capaços de donar una resposta conjunta als problemes que sorgeixin. A tal efecte remarca la necessitat de millorar la projecció externa de l'Acord.

Acaba la seva intervenció animant a les entitats membres de l'Acord a ser proactives.

Sra. Imma Miret. Directora de Participació Social de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.

Dóna pas a un torn tancat d'intervencions on les persones assistents poden compartir les seves opinions i idees entorn els temes que s'han presentat fins al moment. En no haver-hi cap intervenció, declara ratificat el Pla Director 2010-2013 de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Convida a la Sra. Sian Jones i al Sr. Víctor López a pujar a l'escenari.

Presenta al Sr. Víctor López, Sotspresident de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya, de qui destaca la seva rellevància en el món social i la seva convicció vers el treball conjunt. Considera que és la persona idònia per moderar el debat i per poder formular preguntes punyents a les persones membres de la taula debat per obrir la reflexió.

E I treball en xarxa: construint junts una Europa més social

Presentació.

Sr. Víctor López. Sotspresident de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya.

Destaca l'elevada participació d'entitats com a tret característic, abans de l'ABAS, i ara de l'Acord.

Explica que veure un determinat fet o realitat no vol dir entendre'l i que les paraules no són neutres, hi ha paraules de dretes i paraules d'esquerreres. Defensa que, com succeïa en l'etapa predemocràtica, les llibertats s'han de conquerir. Considera que ha arribat el moment que del discurs cal apropar-se a l'acció.

Reflexiona entorn la participació posant com a exemple una metàfora vinculada al tradicional esmorzar anglosaxó: els ous ferrats amb bacó. Creu que la gallina participa a l'esmorzar, ja que aporta els ous ferrats. En canvi, el porc s'hi implica aportant el bacó. Considera que de la participació cal passar a una major implicació.

Creu que vivim en un món on canvia el context però es mantenen els pretextes. Exposi la paradoxa que existeix, quan els mercats diuen que cal retallar drets socials, però els mercats som nosaltres. En aquest sentit posa en valor la necessitat de fer valer el títol de la conferència de la Sra. Sian Jones: construir junts una Europa més social.

Presenta a la Sra. Sian Jones, coordinadora de política social de la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa (EAPN).

Conferència.

Sra. Sian Jones. European Anti-Poverty Network.

Considera que estem davant un moment decisiu. És una etapa de crisi on tots tenim un repte ja que sembla que es vol canviar l'estratègia d'Europa. En aquest sentit manifesta que cal pensar i avaluar entorn com volem seguir endavant.

Presenta els quatre grans eixos entorn els quals estructura la seva intervenció:

- Presentació de l'EAPN: la història, els objectius i el seu desenvolupament en xarxa
- El context europeu y el paper de l'EAPN
- El treball en xarxa: els objectius, les característiques, els reptes.
- Conclusió: cap a on anem?

Explica que l'EAPN és la principal Xarxa Europea Contra la Pobresa i l'Exclusió Social. Va ser creada l'any 1990 arrel dels programes europeus contra la pobresa dels anys vuitanta.

Concretament, és una xarxa de ONGs independents involucrades en la lluita contra la pobresa i l'exclusió a Europa, i compromesa amb el treball en aliança amb altres actors (sindicats, empreses, governs locals).

Detalla els principals objectius de l'EAPN:

- Assegurar que la lluita contra la pobresa i l'exclusió social sigui una prioritat en l'agenda política de la Unió Europea.
- Treballar junts per aconseguir un progrés cap a una societat més igualitària.
- Promoure i millorar l'efectivitat de les mesures i els instruments contra la pobresa.
- Lluitar amb i per les persones i els grups de pobresa.

Explica, en forma de lemes, les grans conviccions de l'EAPN: que la pobresa representa una negació dels drets fonamentals, que una societat més equitativa és millor per a tots i totes, que treballant junts podem aconseguir un món millor i que no es pot tenir cap debat sobre la matèria sense la participació de l'EAPN.

Exposa que l'EAPN s'estructura en 27 xarxes nacionals, que forma part de 23 organitzacions europees (entre les que destaca FEANTSA, AGE Platform, Eurochild i Caritas) i que té el suport financer de la Comissió Europea. Matisa que les xarxes nacionals depenen del suport dels governs nacionals (només 9 xarxes tenen aquest tipus de finançament).

Fent un repàs als membres actuals de l'EAPN, considera especialment emocionant veure com es creen noves xarxes i s'adhereixen a l'EAPN, si bé cadascuna d'elles té les seves peculiaritats, essent diferent a totes les altres. En aquest sentit esmenta països com Noruega, Letònia, Islàndia, Turquia i Croàcia.

Detalla breument la forma de treballar de l'EAPN, posant especial èmfasi en la cerca de fórmules i estructures per treballar conjuntament. La xarxa realitza com a activitats principals accions de *lobbying*, fòrums d'intercanvi i informació, sessions de desenvolupament de la xarxa i formació/capacitació i accions per empoderar les persones en la lluita contra la pobresa.

Posa en valor el nivell local com a base -a Europa- per aconseguir que les persones surtin de la situació de pobresa.

Considera que els avenços durant els anys d'existència de l'EAPN han estat molts, per bé que destaca:

- La construcció d'una xarxa participativa i sostenible, que ha passat de 9 membres a 27.
- L'impacte sobre les polítiques europees: clàusules socials en el Tractat de Lisboa, l'Estratègia Europea d'Inclusió Social (MOC), recomanacions europees sobre la inclusió activa, l'Any 2010 com a Any Europeu de Lluita contra Pobresa i l'Exclusió Social i situar la pobresa i l'exclusió social com a nova prioritat en l'estratègia d'Europa 2020.

Considera que treballar en xarxa significa:

- Treballar junts per tal d'aconseguir un objectiu comú.
- Una forma de fer les coses, i anar teixint relacions, aprenentatges i complicitats fins a tenir constituït un espai comú.
- Una modalitat d'acció operativa no burocràtica.
- Un compromís per desenvolupar una estructura conjunta i amb responsabilitat compartida.
- Un esperit d'aprenentatge mutu, relacions horitzontals i democràtiques.

Esmenta els principals motius que, segons ella, porten a treballar en xarxa:

- El context és difícil: ens enfrontem a un model neo-liberal contundent i a aliances poderoses.
- Sols som dèbils i junts som més forts.
- Necessiten aprendre uns dels altres.
- Evitem la repetició d'esforços i el malbaratament de recursos.
- Adquirim un sentiment de solidaritat i un suport psicològic i moral.
- Mobilitzem millor recursos financers per aconseguir les nostres metes, doncs sense recursos és francament difícil assolir els objectius.

Descriu els principals reptes externs i interns del treball en xarxa:

- A nivell polític: les ideologies i polítiques neoliberals dominants que, aprofitant la crisi, confirmen la desigualtat i augmenten la pobresa i l'exclusió.
- A nivell democràtic, el rebuig a la participació dels actors civils i a la participació virtual.
- A nivell econòmic, la manca de recursos i les retallades en finançament de les ONG i el tercer sector.
- La manca de sostenibilitat.
- La mala comunicació, limitada o unidireccional.
- L'augment de la xarxa, assegurant que tots tenen veu i vot i que sentin seva la xarxa.
- La diversitat, a nivell de cultura, idioma, història, edat, gènere i interessos conflictius i contradictoris.
- El pessimisme, el cansament i la manca de solidaritat.
- La competència, el protagonisme i el poder en mans dels de sempre.
- La tendència a mirar-se el melic, oblidant què es volia aconseguir.

Explica aquells elements que des del seu punt de vista poden millorar el treball en xarxa:

- Recordar els objectius, per què estem aquí.
- Millorar la comunicació utilitzant nous mitjans/mètodes per no reemplaçar el cara a cara.
- Compartir el poder: ampliar la participació i les responsabilitats compartides.
- Desenvolupament, capacitació i aprenentatge continu.
- Escoltar, comprendre i evitar els compromisos barats.
- Buscar el punt en comú, incloent acords mínims.
- Crear una família solidària: personalitzar, donar la benvinguda, gaudir, cuidar i defensar els drets dels altres.

Finalitza la seva intervenció remarcant cinc elements:

- El treball en xarxa significa una altra manera de treballar.
- Els desafiaments són immensos: la tradicional lluita per la justícia, l'equitat, la pau i els drets humans; fent front a les contradiccions de la globalització neoliberal.
- Implica una cultura política transformadora i és expressió d'aquesta.
- Necessita una altra ètica i exigeix que es posi allò millor de part nostra.
- No és un objectiu fàcil, però pot convertir-se en una opció política eficaç per tal de realitzar canvis a nivell local i global i fent front a l'exclusió social, construint un món millor.

T aula - Debat

Fent xarxes: enfortint les capacitats de cooperació i treball conjunt

Taula - Debat

Sr. Víctor López. Sotspresident de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya.

Dóna pas a la taula debat, a la qual convida a incorporar-se la Sra. Sian Jones.

Recorda que l'objectiu de la taula és compartir coneixements sobre el valor del treball en xarxa i visibilitzar experiències innovadores de les xarxes d'acció de l'Acord. El segon objectiu és mostrar els beneficis del treball conjunt que realitzen les institucions, entitats i organitzacions que formen part de les xarxes.

Presenta a les diferents persones que formaran part de la taula debat, a qui dóna la paraula.

Sr. Joan Ollé. Xarxa de cultura per la inclusió social.

Explica a grans trets l'experiència de l'Auditori Apropa, un programa per facilitar l'accés a concerts i altres activitats de l'Auditori a col·lectius en risc d'exclusió. D'aquest en destaca l'altíssim índex de valoració per part dels usuaris i usuàries.

Reconeix que el projecte l'Auditori Apropa li ha permès descobrir que estava equivocada en dos aspectes: en primer lloc, que pensava que no seria ben valorat; i en segon lloc que la cultura no resol necessitats materials, però sí té molt potencial en tant que reforça la integració i la identitat de les persones.

Mostra el seu convenciment que els equipaments culturals s'han d'implicar en els aspectes locals.

Sra. Pilar Verona. Xarxa de suport a famílies cuidadores.

Es mostra convençuda que la xarxa és un espai de generació permanent d'idees (de pensament) i d'acció.

Explica que l'objectiu comú de la Xarxa de Suport a Famílies Cuidadores és donar suport a famílies que tenen cura d'una persona dependent o que pateix una malaltia greu. Durant els dos anys d'existència de la xarxa han dissenyat accions conjuntes com la Jornada del dia 18 de juny de 2009 "Famílies que cuiden" on es va plantejar la realitat de que un 10% de la població adulta de la ciutat de Barcelona són persones cuidadores/es de persones dependents. I, aquest any, el passat dia 17 de juny, van celebrar una nova Jornada de treball sobre "La Conciliació laboral i familiar de les famílies amb dependents de grau i infants amb malalties greus" amb la voluntat de promoure una modificació de llei per facilitar una major disponibilitat i flexibilitat en els temps de treball.

Valora que la xarxa ha esdevingut un espai de reflexió, un espai de diàleg on intercanviar opinions i experiències, un espai on pensar i repensar entorn les problemàtiques que afecten a les entitats, on construir nous arguments.

Apunta que des de la xarxa hi ha molta feina a fer, molta de la qual es fa, i fet que implica una gran responsabilitat per part de totes les entitats membres.

Destaca que la xarxa és una oportunitat per treballar conjuntament amb l'Administració, una forma de treballar innovadora que com a entitat individual es difícil d'aconseguir.

Sr. Víctor Cedro. Xarxa d'acollida.

Destaca la importància de treballar en xarxa, doncs no estem sols i permet ampliar els nostres propis límits. Aquest fet, diu, obliga a no sentir-nos únics però si responsables amb el caràcter propi.

Explica que el Pla d'Acollida neix l'any 2005 i es llança l'any 2007. En el marc d'aquest, la Xarxa d'Acollida neix per la necessitat de garantir uns mínims comuns que les entitats dedicades a aquesta temàtica han d'oferir. D'aquesta manera es garanteix entre tots i totes una millor atenció, igualtat i la seguretat que el servei que es presta és correcte.

Considera que la xarxa és un èxit ja que participen unes 115 entitats i, durant el 2009, han atès aproximadament unes 100.000 persones.

Creu que s'està treballant i s'ha treballat molt i bé. En primer lloc, s'han recollit dades de totes les entitats que treballaven en aquest àmbit a partir d'unes fitxes creades a tal efecte. Les dades han servit, entre d'altres, per crear un quadern perquè aquelles persones que arriben a Barcelona per primera vegada sàpiguen on poden anar segons les seves necessitats específiques. També s'ha creat la coordinadora de llengua (que elabora material didàctic d'ensenyament del castellà a nivell d'acollida, tasca que amb el català realitza el Consorci de Normalització Lingüística) i la coordinadora de Jurisprudència (XESAJE), que discuteix i comparteix els criteris d'aplicació dels diferents articles de la Llei d'estrangeria per intentar assolir una igualtat de criteri en l'aplicació tant a nivell d'entitats com a nivell de govern espanyol i de la Generalitat

Acaba la seva intervenció explicant que la xarxa realitza un plenari anual de totes les entitats membres.

Sra. Laia de Ahumada. Xarxa d'atenció a persones sense sostre.

Exposa que la xarxa treballa a partir de diferents grups de treball, fet que permet treballar de forma integral.

Destaca el projecte de diagnosi i recompte que intenta localitzar a les persones sense sostre i facilitar-los el catàleg de serveis i recursos que tenen al seu abast.

Explica que el grup de treball d'intervenció va organitzar les I Jornades Tècniques d'atenció a persones sense sostre "Salut mental i persones sense sostre". Així mateix, fa referència a un grup que està preparant les II Jornades Tècniques, a celebrar el novembre de 2010 en el marc de l'Any Europeu, per estudiar els casos d'aquelles persones que tenen dificultat per completar els processos d'inclusió.

Comenta que per millorar el treball de la xarxa serien necessaris més recursos, principalment a nivell residencial, recursos de baixa exigència, i en noves estratègies en l'àmbit laboral.

Sr. Paco Estellés. Xarxa de centres oberts d'atenció a la infància i l'adolescència.

Explica que la xarxa treballa en la definició del model de centre obert d'atenció a la infància i a l'adolescència, que està servint per concretar una línia de futur sobre com han de ser els centres oberts; i que també ha servit per a formular els concursos del nous Centres Oberts de titularitat municipal.

Detalla els punts claus del treball realitzat:

- El treball amb les famílies.
- El seguiment individualitzat en els Centres Oberts.
- El treball conjunt entre els serveis socials bàsics i especialitzats, on s'han concretat els diferents nivells de derivació i de coordinació entre les UBASP, els EAIA's i els Centres Oberts, així com les eines per compartir la informació sobre els destinataris i concretar estratègies de treball comuna.

Assenyala que la feina realitzada ha permès obrir el camí de treball per als propers anys, en els que voldrien reflexionar sobre la coordinació amb la resta de serveis d'atenció a les persones dels territoris: educació formal, sanitat i lleure, entre d'altres.

Com a elements positius, remarca la incorporació progressiva de noves entitats i el fet d'haver consolidat un espai obert als diferents professionals dels centres oberts (responsables entitats, directors/es i educadors/es).

Sr. Antoni Vinagre. Xarxa d'inserció sociolaboral.

Explica que el treball de la xarxa, una xarxa que existeix des del primer any de l'Acord, ha permès, entre d'altres, editar un recull de bones pràctiques, crear un banc de recursos, fer una programació d'activitats i elaborar un qüestionari d'empresa inclusiva. Reconeix, però, que la tasca no sempre ha estat fàcil.

Com a element singular de la xarxa destaca la diversitat de participació que recull (l'Administració, associacions, fundacions, sindicats, patronal i federacions), englobant actualment a 56 entitats. Valora positivament que la xarxa no ha parat de créixer fins a incorporar tothom que havia de formar-ne part.

Del futur de la xarxa destaca la necessitat de cercar noves formes d'incentivar la participació dels membres, o dit d'una altra manera, treballar perquè la xarxa esdevingui una eina transversal quotidiana per totes les entitats que hi formen part.

Sra. Rosa Maria Alonso. Grup impulsor de la xarxa d'habitatges d'inclusió social.

Explica que la constitució de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió ha de permetre determinar on som, on volem arribar i com volem fer el camí.

Considera imprescindible que a nivell d'entitats es coneguin, es coordinin, s'expliquin activitats i es complementin amb els diferents recursos residencials de la ciutat, per així aconseguir un veritable treball en xarxa.

Creu que cal iniciar el camí amb l'optimisme del treball en comú, amb sentiment de complementarietat, d'espai per compartir experiències, formes de fer, metodologies de treball, de coneixença tant dels punts forts com dels aspectes de millora que tant les entitats com l'administració poden tenir.

En aquest sentit, confia en no veure's com a competidors, si no que anima a fer un esforç perquè el treball conjunt multipliqui els resultats i, per tant, la suma de la intervenció beneficiï al màxim de persones de la ciutat per fer una Barcelona una mica més justa i amb millors condicions.

Sra. Sian Jones. European Anti-Poverty Network.

Es mostra impressionada per les experiències de treball en xarxa que s'han exposat.

Destaca que el treball en xarxa és un camí en el qual, al primer contacte, conèixer l'altre. En una segona fase destaca el fet de compartir i posar en comú noves experiències i bones pràctiques. Finalment, en una tercera fase, les entitats membres de la xarxa estarien en disposició d'innovar a partir del reconeixement d'allò que no funciona.

Considera necessari que una xarxa es doti de recursos financers; la participació necessita recursos, per exemple, per a sufragar desplaçaments, per tal que la gent pugui assistir a reunions.

Acaba la seva breu intervenció posant en valor que el treball en xarxa permet treure el millor de cada entitat gràcies a la transmissió d'informació, l'aprenentatge mutu, i de l'esperit de millora continua.

Sr. Víctor López. Sotspräsident de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya.

Destaca que en les diferents intervencions s'ha pogut constatar que la xarxa permet arribar a nous llocs. I posa de manifest el caràcter policèntric de les xarxes.

Planteja com a repte de les xarxes saber trobar un espai en el que anomena "la xarxa de les xarxes": internet, les xarxes socials i les aplicacions 2.0.

Obre un nou torn d'intervencions, preguntant a les persones de la taula quins creuen que són aquells elements clau per a garantir el bon desenvolupament del treball en xarxa.

Sr. Joan Ollé. Xarxa de cultura per la inclusió social.

Destaca com a elements fonamentals el coneixement mutu i l'aprenentatge que se'n deriva, la coordinació i ser capaços d'arribar a una pluralitat de col·lectius.

Sr. Paco Estellés. Xarxa de centres oberts d'atenció a la infància i l'adolescència.

Subratlla 3 grans conceptes: la confiança mútua, la identificació personal amb el grup, i avançar cap a la construcció del bé comú.

Sr. Antoni Vinagre. Xarxa d'inserció sociolaboral.

Afegeix, al que ha comentat el Sr. Estellés, la optimització de recursos; per a fer-ho cal partir del coneixement dels recursos del conjunt de la ciutat.

Afirma que treballar en xarxa no és assistir a una reunió de forma passiva i seure a veure que diuen la resta de membres sinó que cal aportar el propi punt de vista.

Sr. Víctor Cedro. Xarxa d'acollida.

Considera molt rellevant el joc entre humilitat i potenciació. Per humilitat fa referència a que tothom se senti important a través de la xarxa, ja que aquest és el braç d'acció; i per potenciació, es refereix a aconseguir la transformació amb la participació d'aquelles persones a qui la xarxa s'adreça.

Sra. Rosa Maria Alonso. Grup impulsor de la xarxa d'habitatges d'inclusió social.

Remarca que amb el treball en comú tothom perd una mica i en canvi es guanya molt; al mateix temps que es rendibilitza i s'aprofiten el màxim els recursos públics.

Sra. Laia de Ahumada. Xarxa d'atenció a persones sense sostre

Considera fonamental cuidar a les persones i a les entitats que en formen part, tant les més fortes com les més petites; destacant com a aspecte clau la necessitat de la implicació de tothom, garantint que cada entitat pugui mantenir la seva idiosincràsia en el si de la xarxa, sense que s'homogeneïtzi.

Sra. Pilar Verona. Xarxa de suport a famílies cuidadores.

Valora molt necessari que la xarxa ofereixi la possibilitat per crear espais de diàleg, de tal manera que permeti obrir perspectives i poder créixer com a persones, com a professionals i com a societat; la xarxa permet trobar punts en comú i definir noves línies d'acció conjuntes.

Sra. Sian Jones. European Anti-Poverty Network.

Destaca que les diverses intervencions constaten que el treball en xarxa serveix, també, per aconseguir resultats, i millorar l'eficàcia.

Considera necessari el respecte entre tots els membres en el sí de la xarxa existeixi i que aquests se sentin iguals.

Recorda que el bon funcionament d'una xarxa és una responsabilitat compartida entre tots els seus membres.

Sr. Víctor López. Sots president de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya.

Recorda alguns dels aspectes que han sorgit durant la taula debat: la xarxa com a espai de pensament i acció; la xarxa com a espai que ens permet sentir-nos no únics però sí responsables; la xarxa com un espai de treball integral; com un espai on construir un model comú, com un camí a recórrer, en el qual es poden anar sumant nous membres; les xarxes com una realitat heterogènia; com a espai de transformació; i com una sopa de "R" (en referència a les paraules "Respecte" i "Responsabilitat").

Dóna pas al torn d'intervencions de les persones assistents a la jornada.

Torn d'intervencions del públic.

- ☑ El Sr. Lluís Vila, de la Fundació Secretariado Gitano es pregunta com passar del context europeu a la realitat local, tot considerant que hi ha àmbit als quals no s'acaba de donar resposta des del món local, com per exemple les famílies gitanes. Fa especial esment a que les xarxes són necessàries però que falta acabar de concretar com fer que funcionin, que siguin realment efectives.
- ☑ El Sr. Eduard Sala, de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, considera molt interessant la píndola d'informació entorn el treball en xarxa que ha aportat la Sra. Sian Jones. Creu que la participació que s'aplica a nivell de microxarxes és difícil d'aconseguir a nivell de macroxarxes. Explica que el sacrifici que suposa el treball en xarxa pot arribar a ser cansat. En aquest sentit, el repte és sobreviure participant en una xarxa.

Pregunta on està la clau pel que fa a la participació. Per què a Noruega, per exemple, participa més gent? Considera que a vegades la participació virtual pot arribar a ser cosmètica. I pregunta, situant l'horitzó a l'any 2020, mirant la crisi i el context neoliberal actual, cap a on cal lluitar.

- ☑ La Sra. Felisa Pérez, de l'Associació Benestar i Desenvolupament, considera que cal anar cap a una major responsabilitat a través de les xarxes; i pregunta a la Sra. Sian Jones què entén per inclusió activa i si el terme s'ha transformat amb el pas dels anys.
- ☑ El Sr. Àngel Marcos, de la Federació Catalana de la Unió Democràtica de Pensionistes Jubilats, creu que pot existir el risc de quedar atrapat en una xarxa, on pot guanyar pes un cert individualisme i deixar de banda les associacions a qui es representa. Remarca doncs, que és important contribuir a una xarxa, però sense deixar al marge les associacions.
- ☑ Les últimes intervencions, remarquen que per treballar en xarxa cal transmetre esperança, tenir un bon finançament, poder rebre però també estar disposat a donar, i avançar conjuntament. Es comenta, per últim, que la dreta parla menys en públic de treball en xarxa, però a la pràctica ho sap fer molt bé, situant com a exemple el Club Bilderberg.

Sra. Sian Jones. European Anti-Poverty Network.

Informa que el poble gitano i les persones romaneses són una prioritat fonamental per a Europa.

Situa com a exemples de països on existeix una participació activa a Noruega, Bèlgica, Hongria o Islàndia. En relació a la participació considera interessant estudiar els grups autoorganitzats, aquells que reben suport d'ONG i governs.

Pel que fa a la inclusió activa, afirma que és un paradigma o idea europea, una forma de recolzar la inclusió social que hauria de contemplar: un ingrés mínim bàsic per a tothom, un accés als serveis (socials, habitatge, educació, energia, transport, etc.) i recursos d'inserció laboral que permetin una existència de qualitat i digna. Recorda que molts països han acordat aquests mínims per assolir la inclusió activa, si bé no es duu a terme a la realitat, i cal pensar com portar-ho a la pràctica.

Explica que l'ingrés mínim a tots els ciutadans i ciutadanes no existeix a nivell de l'Estat espanyol ni a cap Comunitat Autònoma, però informa que a altres països europeus sí que ho han posat en pràctica.

Sra. Rosa Maria Alonso. Grup impulsor de la xarxa d'habitatges d'inclusió social.

Exposa que és important no perdre la personalitat pròpia, les pròpies característiques, per ser part d'una xarxa. Considera que cada entitat ha de veure on està i com vol avançar per acabar fent un pacte on es decideix què es perd i què es guanya.

Sr. Víctor López. Sotspresident de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya.

Considera que durant la jornada s'ha manifestat el model de xarxa que es vol, i on es vol arribar. No obstant, destaca la importància del viatge, per anar descobrint coses.

Sra. Imma Miret. Directora de Participació Social de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.

Considera que la Jornada ha permès tenir una visió més concreta del treball en xarxa i del treball en el sí de l'Acord Ciutadà.

Agraeix la feina feta per part de la Taula de Referents Tècnics de Xarxes i a la Comissió de l'Acord que ha preparat i organitzat el desenvolupament de la Jornada Anual.

Dóna pas, abans de la cloenda de l'acte per part de l'Excm. Sr. Jordi Hereu, Alcalde de Barcelona, a la Companyia Convocats, que des de la seva particular visió, destacaran els aspectes més destacats de la sessió.

Sra. Pilar Perán i Núria Esterri. Clownvocats.

Conclusions de la jornada en clau d'humor.

Excm. Sr. Jordi Hereu. Alcalde de Barcelona.

Inicia la seva intervenció destacant que les darreres imatges projectades durant les conclusions han expressat què és la ciutat i què vol seguir sent. En clau d'humor s'han expressant tot un seguit de conceptes de la nostra ciutat, que tant estimem.

Afirma que en el marc d'una Europa i un món complert, ara amb més amenaces que mai, Barcelona expressa la voluntat de construir un determinat model de ciutat.

Assegura que el procés de treball en xarxa que s'enforteix des de l'Acord, any rere any es compenetra millor, i esperona a qualsevol institució a aprofundir en unes determinades polítiques.

Apunta que la ciutat de Barcelona té un model social que treballa per no excloure i que té la ferma voluntat de seguir apostat per les polítiques que utilitzen el treball en xarxa.

Destaca que durant el període 2007-2010 s'ha apostat per dedicar recursos a polítiques socials i molt especialment, a aquells col·lectius més vulnerables. I assenyala que el suport a les persones en risc d'exclusió social no es podria fer si en paral·lel l'Acord Ciutadà no anés creixent.

Es mostra satisfet, que en un context d'extrema dificultat, el creixement del treball en xarxa i de l'Acord Ciutadà es continuï produint. Ara és el moment de treballar conjuntament, de veure com ens podem complementar, de poder intercanviar experiències; motiu pel qual l'Acord Ciutadà és un instrument molt potent per aconseguir una Barcelona més inclusiva.

Recorda que Barcelona ja fa anys que va apostar per articular un teixit d'organitzacions per tal que treballessin conjuntament i poguessin establir acords amb les institucions. I reitera aquesta aposta per caminar junts, per mantenir aquest esforç, que si bé cada vegada pot ser més difícil, cada vegada és més necessari.

Continua afirmant que venen moments complicats, on els efectes locals de la recuperació econòmica encara trigaran a arribar. Malgrat s'observaran variables que milloraran, creu que encara farà falta fer una aposta més per superar l'exclusió i la vulnerabilitat.

Explica a les persones assistents que s'acaba de posar la primera pedra a l'estació de la Sagrera, una infraestructura amb la qual Barcelona ha fet un pas estratègic, ja que es crearà una nova centralitat i un nou pol de prosperitat econòmica. Dels més de 600 milions d'euros d'inversió que suposa l'obra, destaca que també contribuirà a impulsar el transport i a dignificar alguns barris de la ciutat.

Equipara el gran pas per a Barcelona a nivell de progrés econòmic que suposa l'inici de les obres de la nova infraestructura amb el gran pas que representa la Jornada Anual de l'Acord Ciutadà. Considera que és un dia històric per a la ciutat, que dóna més esperança a aquells barris més necessitats, concretament a 12 barris del nord de la ciutat.

Emfatitza que sense l'estació de la Sagrera no hi ha la Barcelona que s'expressa en aquest acte, i que sense l'Acord no hi ha creativitat ni solidaritat. Són dos estratègies d'una Barcelona que es necessiten l'una de l'altra, que s'alimenten mútuament: la ciutat cohesionada i la ciutat del progrés. Sense cohesió hi ha fractura i amb fractura no hi ha progrés econòmic.

Anima, en aquest sentit, a les persones assistents a seguir treballant per la cohesió social. Fa, també, una crida a l'esperança per treballar perquè la situació econòmica millori, sempre i quan els mercats internacionals ho facin possible.

Mostra el seu compromís per treballar per tal de tirar cap endavant, des del respecte, uns valors de ciutat.

Li agrada veure aquests valors als barris, on es mostra l'important capital social de la ciutat; un capital social que molts alcaldes en venir de visita a Barcelona diuen que no té preu. El capital social no es pot comprar, vendre ni subvencionar. El capital social és preexistent i Barcelona té un nivell molt elevat.

Se sent orgullós, com a alcalde i com a ciutadà, que existeixi aquest teixit social combinat amb unes polítiques públiques potents. Contrasta aquest model amb el que tenen d'altres països que s'han d'autoorganitzar perquè no confien en les polítiques públiques. A Barcelona les institucions democràtiques creuen en la igualtat social i intenten blindar el capital social.

Conclou reiterant el seu orgull vers la ciutat de Barcelona, que genera i potencia xarxes i que lluita per protegir els més febles, en bona part, a través d'entitats com les més de 450 que formen l'Acord Ciutadà; afirmant que si aquestes no existissin, les polítiques públiques s'afeblirien.